ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ BERNARD TAFT

ΟΙ ΔΥΟ ΣΗΜΑΔΕΜΕΝΟΙ

Ἡ Ἀζίζα εἶνε μιὰ ὤμορφη Κιρκασία. Τὰ μάτια της κλείνοιν ὅλη τὴν περιτάθεια τῆς Ἀνατολῆς μέσα στὰ σκοτεινὰ βάθη τους. Τὸ στόμα της μοιάζει μὲ φλογερὸ γαρύφαλλο. Τὰ μάγουλά της ἔχουν τὸ χρῶμα τῶν ρόδων. Τὸ κορμί της εἶνε γεμάτο καὶ λυγερό, σὰν κορμὶ νεράϊδας. Ὅταν χορεύει, ὅλοι τὴν κυττάζουν ἐκστατικοί. Ὅταν τραγουδάει, ἡ καρδιὲς αὐτῶν ποὺ τὴν ἀκοῦνε, λιγώνουν....

Καὶ ὅμως ἡ Ἀζίζα δὲν ἀγαπάει... Δὲν καταλαβαίνει καθόλου τῆς ἀγάπης τὸν καϋμό. Γελᾶ μάλιστα ὅταν τῆς λένε πὼς τὴν ἀγαποῦν.... Γι' αὐτὸ κανεὶς, κανεὶς δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ τῆς πάρη μήτε μιὰ γλυκειά της ματιά, μήτε ἕνα της χαμόγελο.... Οὔτε αὐτὸς ἀκόμη ὁ γιὸς τοῦ Μπέη, μὲ τὰ φλογερά μάτια καὶ τὰ πλούσια δῶρα του, μπόρεσε νὰ νικήση τὴν περηφάνεια καὶ τὴν ἀδιαφορία της.

Μά, ὅπως ἀγαποῦσε τὴν Ἀζίζα ὁ Ἀλῆς, τὸ ἀγαπᾶ, κανένας ἄλλος δὲν τὴν ἀγαποῦσε!

Ὁ Ἀλῆς δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ τῆς προσφέρη πλούσια δῶρα, ὅπως ὁ γιὸς τοῦ Μπέη... Αὐτὸς μόνο τὴν καρδιά του μποροῦσε νὰ τῆς δώση. Μὰ τί σημασία εἶχε γιὰ τὴν Ἀζίζα μιὰ καρδιὰ ἀκόμη παραπάνω; Τὴν περιφρονοῦσε κι' αὐτήν, ὅπως ὅλες τὶς ἄλλες...

Ἂν ὁ Ἀλῆς ὅμως ἀγαποῦσε μὲ πόνο καὶ τρυφερότητα τὴν Ἀζίζα, δὲν τὴν ἀγαποῦσε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο κι' ὁ γιὸς τοῦ Μπέη. Αὐτὸς τὴν ποθοῦσε, ἄγρια καὶ μὲ πεῖσμα. Ἤθελε μὲ κάθε τρόπο νὰ τὴν κάνη δική του. Καὶ μιὰ νύχτα ἔστειλε δυὸ ἀρματωμένους δούλους του γιὰ νὰ τὴν κλέψοιν. Ἡ Ἀζίζα ξύπνησε περίτρομη καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζη, ζητοῦντας βοήθεια.

Μὰ κανένας δὲν μποροῦσε νὰ τὴ βοηθήση... Τὴ μητέρα της τὴν εἶχαν τρομοκρατήσει οἱ δοῦλοι τοῦ Μπέη καὶ τῆς εἶχαν δέσει τὸ στόμα καὶ τὰ χέρια.

Ἡ Ἀζίζα, ἐπάνω στὴν ἀπελπισία της, καθὼς πάλευε μὲ τὸν ἕνα δοῦλο, τοῦ δάγκωσε δυνατὰ τὸ χέρι, ἔτσι ποὺ μάτωσε. Κι' ὁ δοῦλος ἐξαγριωμένος, τὴν χτύπησε μὲ τὸ μαχαῖρι του στὸ πρόσωπο.

Τῆς ἔσχισε τὸ μάγουλο καὶ τὴν παραμόρφωσε. Ἡ Ἀζίζα τότε λιποθύμησε ἀπ' τὸν πόνο της. Ἔτσι λιποθυμισμένη τὴν ἐπῆραν οἱ δυὸ δοῦλοι καὶ τὴν πῆγαν στὸν κύριό τους.

Αὐτός, ὅταν τὴν εἶδε παραμορφωμένη, ἔγινε ἔξω φρενῶν. Διέταξε νὰ μαστιγώσοιν καὶ νὰ φυλακίσοιν τὸ δοῦλο ποὺ τὴν εἶχε μαχαιρώσει καὶ διέταξε ἀκόμη νὰ πᾶνε πίσω τὴ νέα στὸ σπίτι της. Ἐκεῖ ἡ μητέρα της τὴ φρόντισε ὅσο μποροῦσε κι' ἡ Φατμᾶ, ἡ γρηᾶ γιάτρισσα, περιποιήθηκε ὅσο ἤξερε τὴν πληγή της. Ἀλλὰ ἡ πληγὴ ἦταν πολὺ βαθειὰ καὶ, καθὼς δὲν τὴν κύτταξε ἀπ' τὴν ἀρχὴ κανένας γιατρὸς τῆς προκοπῆς, ἔκλεισε ἄσχημα καὶ τὸ ὡραῖο πρόσωπο τῆς Ἀζίζας ἔμεινε παραμορφωμένο.

* * *

Τώρα πειὰ κανένα παλληκάρι δὲν τὴν κύτταζε γλυκά, ὅπως πρίν, τὴν Ἀζίζα. Καὶ γι' αὐτό, ἡ φτωχὴ νέα οὔτε χόρευε πειά, οὔτε τραγουδοῦσε. Ἦταν σὰν ἕνα μικρὸ πληγωμένο πουλὶ ποὺ εἶχε πάψει νὰ κελαϊδάη καὶ νὰ φτερουγίζη....

Τώρα ὅμως ποὺ κανεὶς δὲν τὴν ἀγαποῦσε, τώρα ἡ Ἀζίζα λαχταροῦσε τὴν ἀγάπη. Καὶ ἄρχισε νὰ λυώνη σιγὰ—σιγά.... Τοῦ κάκου ἡ μητέρα της προσπαθοῦσε νὰ τὴν παρηγορήση.... Ἡ Ἀζίζα ἦταν ἀπελπισμένη....

— Ὅλοι —ἔλεγε— μ' ἀγαποῦσαν γιὰ τὴν ὡμορφιά μου. Κανεὶς δὲν μ' ἀγαποῦσε στ' ἀληθινά...

Κι' ὅμως ὑπῆρχε ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τὴν ἀγαποῦσε ἀκόμη ἀληθινά. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Ἀλῆς, τὸ φτωχόπαιδο.... Αὐτὸς εἶχε παρακολουθήσει μὲ ἀγωνία ὅλη τὴν περιπέτεια τῆς Ἀζίζας. Ἔκλαιε τὴ νύχτα, κάτω ἀπ' τὰ παράθυρά της, ὅταν τὴν ἄκουγε νὰ στενάζη καὶ νὰ βογγάη. Μὰ δὲν τολμοῦσε ποτὲ νὰ χτυπήση τὴν πόρτα τοῦ μικροῦ της σπιτιοῦ. Φοβόταν μήπως ἡ Ἀζίζα τὸν διώξη...

* * *

Ἕνα βράδυ μὲ φεγγάρι, ἀργὰ πολύ, ἡ Ἀζίζα βγῆκε ν' ἀναπνεύση λίγο στὸ κατῶφλι τῆς ἐξώπορτας. Εἶχε ρίξει μιὰ κίτρινη μπόλια στὰ μαῦρα της μαλλιά. Κύτταζε τὸ φεγγάρι καὶ τὰ μάτια της δάκρυζαν.

— Τί ὡραῖα θὰ ἦταν νὰ εἶχα κάποιον κοντά μου, σκεφτόταν αὐτὴ τὴ γλυκειὰ βραδυά. Ὅσο ἤμουν ὤμορφη, δὲν μ' ἔννοιαζε... Ἐννοιωθα ἕνα σωρὸ καρδιὲς νὰ χτυποῦν γιὰ μένα. Κι' αὐτὸ μ' ἐμεθοῦσε τόσο, ποὺ δὲν ἤθελα τίποτε ἄλλο... Μὰ τώρα, τώρα καταλαβαίνω πόσο εἶμαι μονάχη. Τώρα ποὺ κανεὶς δὲν μὲ θέλει πειά.

Κυττάζοντας τὸ φεγγάρι, ἡ Ἀζίζα δὲν ἀντελήφθη τὸν Ἀλῆ ποὺ στεκόταν λίγο πάρα πέρα καὶ τὴν κύτταζε ἐκστατικός. Κι' ὅταν σὲ λίγο γύρισε ἔξαφνα καὶ τὸν εἶδε, γρήγορα—γρήγορα σκέπασε μὲ τὴν κίτρινη μπόλια τὸ πρόσωπό της.

— Ἀζίζα, τῆς εἶπε τότε σιγά—σιγὰ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ὁ Ἀλῆς, μὴ σκεπάζης τὸ ὤμορφό σου πρόσωπο...

— Δὲν εἶμαι ὤμορφη πειά! ἀπάντησε ἡ Ἀζίζα. Φύγε ἀπ' ἐδῶ!

— Εἶσαι πάντα ὡραία, ψιθύρισε ὁ Ἀλῆς. Δὲν σ' ἀσχημίζει καθόλου τὸ σημαδι ποὺ ἔχεις στὸ πρόσωπο. Μήπως τὸ φεγγάρι τὸ ἀσχημίζουν τὰ σημάδια του; Ἀζίζα, σ' ἀγαπῶ... Δὲν ἐτόλμησα νὰ σοῦ τὸ πῶ ποτὲ ὥς τώρα... Εἶμαι φτωχός, ἀλλὰ εἶμαι νέος καὶ γερὸς καὶ ἐλπίζω πὼς θὰ προκόψω μιὰ μέρα...

— Φύγε, φύγε! φώναξε ἡ Ἀζίζα. Ἡ μητέρα σου ποτὲ δὲν θὰ θελήση νὰ πάρης μιὰ σημαδεμένη...

— Τὸ σημάδι σου, ἀπάντησε ὁ Ἀλῆς, εἶνε ἕνα στολίδι, ποὺ καμμιὰ ἄλλη γυναῖκα δὲν τὸ ἔχει στὸν τόπο μας. Θὰ μοῦ θυμίζη πάντα τὴν ἀρετή σου καὶ τὴν ἀντίστασί σου στοὺς πόθους τοῦ πλούσιου Μπέη. Ἡ μητέρα μου θὰ σ' ἀγαπᾶ πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ κόρη της.

— Φύγε, φύγε! ξαναπε ἡ Ἀζίζα. Μιὰ μέρα θὰ μετανοιώσης... Ναί... Δὲν πρέπει νὰ μὲ πάρης ἐμένα... Ἐσὺ εἶσαι νέος καὶ ὤμορφος. Ἡ ἄλλες γυναῖκες θὰ σὲ γλυκοκυττάζουν. Καὶ μπορεῖ μιὰ μέρα νὰ λαχταρήσης νὰ φιλήσης ἕνα πρόσωπο ὡραῖο καὶ ἀσημάδευτο....

— Τότε, εἶπε ὁ Ἀλῆς, γιὰ νὰ μὴ μὲ κυττάζουν ἡ γυναῖκες, θὰ σημαδέψω κι' ἐγὼ τὸ δικό μου πρόσωπο.

Καί, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Ἀλῆς ἔβγαλε ἕνα μικρὸ μαχαράκι ἀπὸ τὴν τσέπη του καί, πρὶν ἀκόμη προφτάση ἡ Ἀζίζα νὰ τὸν ἐμποδίση, αὐτὸς ἐχάραξε δυὸ—τρεῖς φορὲς βαθειὰ τὸ πρόσωπό του.

— Νά! Νά! φώναξε. Τώρα ταιριάζομε κι' οἱ δυό.

Ἡ Ἀζίζα ἔβαλε ἀμέσως τὶς φωνὲς καί, ἀγκαλιάζοντας τὸν Ἀλῆ, ἄρχισε νὰ τοῦ φιλάη τὸ ματωμένο του πρόσωπο.

Ἀχούγοντας τὶς φωνές της ἡ μητέρα της, ἔτρεξε ἔξω καί, βλέποντας τί εἶχε γίνει, πῆγε κ' ἔφερε τὴ γρηᾶ Φατμᾶ, τὴ γιάτρισσα. Ἐκείνη τοῦ σταμάτησε μὲ μιὰ σκόνη ἀπὸ βότανα, τὸ αἷμα.

— Κύτταξε, Φατμᾶ, τῆς εἶπε ὁ Ἀλῆς, μὴ μοῦ γιατρέψης ἔτσι τὴν πληγή, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται καλὰ τὸ σημάδι. Δὲν θέλω νὰ εἶμαι ἐγὼ λιγώτερο σημαδεμένος ἀπὸ τὴν Ἀζίζα.

* * *

Ὁ Ἀλῆς καὶ ἡ Ἀζίζα παντρεύτηκαν. Εἶνε εὐτυχισμένοι κι' ἐρωτευμένοι σὰν τὰ τριγόνια.

Μὰ ὁ κόσμος δὲν τοὺς λέει, ὅπως θὰ ἔπρεπε: «Οἱ δυὸ εὐτυχισμένοι» ἢ «οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι».

Ὅλοι τοὺς ὀναμάζουν: «Οἱ δυὸ σημαδεμένοι». Ἐκείνους ὅμως δὲν τοὺς νοιάζει καθόλου γι' αὐτό!... Γιὰ τὸν Ἀλῆ δὲν ὑπάρχει ὡραιότερη γυναῖκα στὸν κόσμο ἀπὸ τὴν Ἀζίζα!.... Καὶ γι' αὐτὴν πάλι δὲν ὑπάρχει τελειότερος ἄνδρας ἀπὸ τὸν Ἀλῆ!....

BERNARD TAFT

ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΕΙΟ

Ἤθελα κοθρέφτης νὰ γενῶ
πάντα μὲς σὲ μένα νὰ κυττάζης
ἢ νὰ γίνω ροῦχο ταπεινὸ
τ' ἁπαλό κορμί σου νὰ σκεπάζης.
Ἤθελα νὰ γινόμουν νερό,
κόρη μου, γιὰ νὰ σὲ λούζω μόνο,
ἢ νὰ γίνω μῦρο καθαρὸ
τὸ λευκό σου δέρμα νὰ μυρώνω.
Ὅμως σὰν κορδέλλα προτιμῶ
στ' ὤμορφό σου στῆθος νὰ ζωνόμουν,
ἢ στὸ γαλαστένιο σου λαιμὸ
σὰν μαργαριτάρι νὰ κρεμνιόμουν.
Κι' ἤθελα κι' ἀκόμ'—ἂν εὕρης τί;—
νὰ γενῶ μικρὸ ποδηματάκι
καὶ στὴ γῆ ζεστὸ νὰ μὲ πατῆ
τὸ ἀφρόπλαστό σου ποδαράκι.

Μεταφρ. Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

Δημοσιεύοιμε παρακάτω μιὰ ἀπὸ τὶς σπάνιες μεταφράσεις λαϊκῶν τραγουδιῶν, στὴν ἀρχαία. Παρόμοιες μεταφράσεις ἐδημοσιεύσαμε καὶ ἄλλοτε. Ἡ παρακάτω εἶνε ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπιτυχημένες. Ἀπολαύσατέ την.

Βάρκα θέλω ν' ἀρματώσω
μὲ σαράντα δυὸ κουπιά.
Μὲ σαράντα παλληκάρια
νὰ σὲ κλέψω μιὰ βραδυά.
Νὰ σοῦ πάρω καὶ μιὰ δοῦλα
νὰ τὴν λένε Μαριγώ.
Νὰ σοῦ στρώνη τὸ κρεββάτι
νὰ κοιμούμαστε τὰ δυό.

Λέμεον βούλομ' ἐξαρτῆσαι
κώπαις τετταράκοντα.
Τετταράκοντα ἀνδράσι
ὄφρα νύκτωρ κλέψω σε.
Ὑπηρέτριαν ὠνῆσαι
Μαριάνθην τοὔνομα.
Συστρωννύουσαν τὸ λέχος
ὅπως ὤμεν σύνευνοι.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΑΦΟΥ

Στὸ νεκροταφεῖο τῆς Ρώμης ὑπάρχει ἕνας τάφος ἀνδρογύνου μὲ τὴν ἐπιγραφή:

«Διαβάτη, στάσου καὶ θαύμασε. Ἐδῶ βρίσκεται ἕνα ἀνδρόγυνο ποὺ δὲν... μαλώνει ποτέ!...»